

Zorginstituut Nederland

201901556

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

I

2019061765

Datum 10 december 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019056318

Onze referentie
2019061765

Uw referentie
201901556

Uw brief van
12 november 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 12 november 2019 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van Phonak Audeo M70-R hoortoestellen (buitencategorie-hoortoestellen).

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Juridisch kader

Polisvoorwaarden (voor zover relevant)

In artikel 4 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelen omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald

Aanspraak op een hoortoestel voor zover van toepassing

Artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling zorgverzekering Rzv: Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel c, omvatten hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de hoorfunctie voor zover sprake is van een valideerbaar oor met ten minste een verlies van 35dB of ernstig oorsuizen.

Redelijkerwijs aangewezen zijn op

Volgens artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering (Bzv), heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (hierna: CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
10 december 2019

Onze referentie
2019061765

Vervolgens is het, gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zvw, uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.²

Keuzeprotocol hoorzorg

Een tool is ontwikkeld om artikel 2.1, derde lid, van het Bzv toe te passen op de hoorzorg: het Keuzeprotocol hoorzorg.³ Verzekerde krijgt door toepassing van dit protocol in principe datgene waarop hij redelijkerwijs is aangewezen.

Het protocol voor de hoorzorg bestaat in beginsel, samengevat, uit de volgende stappen:

- een uitgebreide hoortest,
- een uitgebreide vragenlijst (zogeheten 'Amsterdamse vragenlijst', om te achterhalen welke beperkingen de patiënt ervaart in het horen en verstaan en wat de belangrijke (luister)situaties zijn waar verbetering moet komen),
- bepaling van de zorgvraag door de audicien/audioloog, op basis van de uitslag van de gehoortest en vragenlijst, en
- keuze voor een hoortoestel uit de categorie die bij de zorgvraag past.

Er is een hoortoestellendatabase ontwikkeld, waarin de hoortoestellen opgenomen zijn die voor vergoeding in aanmerking komen.⁴ Er zijn vijf categorieën waarin de hoortoestellen zijn ingedeeld. Deze indeling is gebaseerd op de zorgvraag en de complexiteit van het hoorprobleem. Categorie 5 betreft hoortoestellen met een gehooroplossing voor de meest complexe hoorproblemen (zwaar gehoorverlies). De indeling van deze hoortoestellen in de vijf categorieën is gedaan door onafhankelijke audiciens, audiologen en wetenschappers. Hoortoestellen die niet in deze database zijn opgenomen worden in de praktijk ook wel 'buitencategorie' of 'categorie 6' hoortoestellen genoemd.

In principe komt een verzekerde uit met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Als dit niet het geval is kan een buitencategorie hoortoestel toch worden vergoed als sprake is van een bijzondere zorgvraag. Doorgaans moeten ten minste twee hoortoestellen

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

² Idem.

³ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS

⁴ Idem.

uit de database zijn uitgeprobeerd en de aanvraag moet gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Datum
10 december 2019
Onze referentie
2019061765

Situatie verzoeker

Verzoeker heeft rechts een gehoorverlies van 40 dB en links 65 dB. De indicatie voor hoortoestellen staat niet ter discussie.

Volgens de voorliggende informatie komt verzoeker in aanmerking voor categorie 5 hoortoestellen. Verzoeker geeft aan dat hij zakelijk actief is en veel mobiel moet telefoneren. Met de Phonak Audeo M70-R hoortoestellen kan hij een bluetooth verbinding maken met zijn iPhone en zodoende goed verstaanbare gesprekken voeren. Naast deze optie zijn de hoortoestellen oplaadbaar. Dit mede op advies van Beter Horen, waar verzoeker ook categorie 5 hoortoestellen heeft getest. De gevraagde hoortoestellen zijn niet in de hoortoestellendatabase opgenomen. Verzoeker geeft aan de meerprijs ten opzichte van de categorie 5 hoortoestellen voor zijn rekening te willen nemen (substitutie). Hij heeft bewust gekozen voor een restitutiepols en verbaast zich dat verweerder en andere zorgverzekeraars niet openstaan voor dergelijke situaties en niet bereid zijn om in ieder geval de vergoeding die staat voor een categorie 5 toestel toe te kennen.

Beoordeling

Uit de voorliggende stukken blijkt dat de keuze voor het gevraagde type hoortoestel gebaseerd is op het feit dat deze via bluetooth gekoppeld kan worden met de mobiele telefoon van verzoeker. Voor mobiele telefonie bij hoortoestellen bestaan echter ook andere opties.⁵ Uit de voorliggende stukken blijkt niet dat er een zorginhoudelijke reden is (bijzondere zorgvraag) op grond waarvan verzoeker niet zou uitkomen met een categorie 5 hoortoestel.

Advies van het Zorginstituut

Gelet op al het voorgaande adviseert het Zorginstituut u om het verzoek af te wijzen. Het Zorginstituut merkt nog op dat het krachtens 114, derde lid, j^o artikel 11, van de Zvw adviseert over geschillen die betrekking hebben op de te verzekeren prestaties zoals opgenomen in de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering. Het Zorginstituut gaat niet over de mogelijkheid van substitutie.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg

⁵ Voorbeelden van verschillende opties voor hoortoestelgebruikers om goed mobiel te kunnen telefoneren staan onder andere op www.hoorwijzer.nl/hulpmiddelen/telefoon/#mobiele-telefoon